

Devre mülk kişilikler

“**Fatma** hep kıyaslanan, itham edilen, her yaşanan olumsuzlukta suçlanan bir çocukluk süreci geçirdi. Yaptığı çok doğru şeylerde bile desteklenmeyen, çok az takdir gören bir gençlik yaşadı. Yaşadığı bunca olumsuzluğa rağmen kendisi de çocuklarına benzer davranışlar sergiliyor.”

“**Nevin** de Fatma gibi bir çocukluk ve genç kızlık yaşadı. Fakat Nevin yaşadıklarının aksine hasret kaldığı anne baba tavırlarını çocuklarına sergileyerek kendi yaşayamadıkları güzellikleri çocuklarına sunuyor.”

Yukarıda isimleri geçen Nevin ve Fatma belki de ülkemizde iyimser bir rakamla yüz binlere varıyor. Bu iki annenin çocukluk ve gençlik hikayeleri aynı olmasına rağmen kendi çocuklarına yönelik davranış farkını yaratan şey ne olabilir?

Bir ailede her iki "rol modelin" de (anne ve babanın) karmaşık, anlayışsız, özsevici olması hallerinde yukarıda verdiğimiz Fatma karakterinin ortaya çıkma olasılığı oldukça yüksek. Burada çocuk aleyhine çarpık fakat kendi içinde tutarlı bir denge yakalanmıştır. Bu çarpık uyum, çocuk için her türlü gelişimsel engeli yaratacak patolojik bir yapıdır ve can yakıcıdır.

Model olan anne babalardan birisi baskın karakter ve tüm olumsuz tutumların sahibi ise ve yaşanan çatışmalarda, ahlak öğretilerinde, çocuğa dair gelişmelerde diğer ebeveyn taraf olamıyor, doğru modelleri bir şekilde sergileyemiyorsa, gelecekte yaşanacak sorunların temelleri yine yavaş yavaş atılır. Çocuk tüm memnuniyetsizliğine rağmen bu iletişim biçimini kendi anne babalık modeline de temel teşkil eder. Kendisi için can yakan tavır ve söylemlerin tüm zararını görmesine, canını çok yakmasına rağmen, bunları kendi çocuklarına yansıtır. **Çünkü gördüğü ve öğrendiği davranış şekli budur. Çünkü başka türlüünü bilmez.** Baskın karakterin etkisi altında kalan

diğer ebeveyn başka türlü yaklaşımları kendisine gösterme fırsatı bulamamıştır. Bilinçaltındaki tatminsiz ve hasarlı yapı oluşurken yaşananlar ve yarattığı kontrolsüzlük zamanı geldiğın de ortaya çıkmak üzere pusar ve bekler. Sonuçta Ortaya çıkan anne modelinin **Fatma** olma olasılığı oldukça yüksektir.

Eğer tüm olumsuzluklara rağmen evde olumlu model olabilecek, gerektiğinde bunun için çatışmayı göze alabilecek bir denge varsa kötünün iyisi yaşıyor demektir. Yani koşulsuz sevgiyi, psikolojik desteği çocuğa sunabilen, bunun için mücadele eden bir “taraf” var ve ileride yaşanacak güzelliklerin temelleri atılıyor demektir. Çocuk, yine tüm stres dolu çocukluk ve gençlik dönemlerine rağmen ortaya konan iyi "rol modeli" kendi anne babalık tavırlarında benimseyecek ve bunu sergilemeye çalışacaktır. Böyle bir süreçte ortaya çıkacak olan karakter ise **Nevin'dir**.

Şimdiye kadar ki tecrübelerime dayanarak sizlere bu yönde ciddi bir istatistik verebilirim. Çok başka değişkenlere bağlı olmak kaydı ile bazı istisnalar dışında pek çok insanda yukarıda ki tespitleri karşımızda buluruz. **Çocukların gelişim süreçlerinde olumludan yana tavır alan ve iyi model olan bir ebeveyn gereksiz hassasiyetlerin oluşmasını önler ve pek çok kompleksi ve fobiye oluşmadan söndürür.** Eğer çocuğun gelişimine aile içerisinde müdahale edilememişse, anne ya da babanın ya da her ikisinin fobileri çocuğun fobisi, yaşam önceliği olamayacak ve hayatı zora sokan hassasiyetleri de çocuğun hassasiyetleri haline alır.

Köksal TERZİOĞLU